

นनुทโคปาลก วตถุ ๖

“ทีโส ทิสนุติ อิมं ธมฺมเทศนํ สตถา โกสลชนปเท
วิหรนุโต นนุทโคปาลกํ อารพภ กเถสิ ๖

จิตที่ตั้งไว้ผิดทำความฉิบหายให้ยิ่งกว่าเหตุใด ๆ

(หน้า ๑๔๙-๑๕๐ สาวตถิยํ กิร - ปาปิโย นํ ตโต กเรติ)

สาวตถิยํ กิร อนาถปิณฑิกสฺส คหปติโน นนุโท นาม
โคปาลโก โคยฺถํ รกฺขติ อทุโธม มหทฺธโน มหาโกโค ๖ โส กิร
ยถา เกณิโย ชฎิลो ปพฺพชิตเวเสน เอวํ โคปาลกตฺเตน ราชปิปํ
ปริหรนุโต อตฺตโน กุฎุมพํ รกฺขติ ๖ โส กาลานุกาถํ ปญจโครเส
อาทาย อนาถปิณฑิกสฺส สนฺติกํ อาคนตุวา สตถารํ ปสฺสติ ธมฺมํ
สุณาติ อตฺตโน วสนฺนุจฺจานํ อาคมนตฺถาย สตถารํ ยาจติ ๖ สตถา
ตสฺส ฌาณปริปากํ อาคมยมาโน อาคนตุวา ตสฺส ปริปกฺกภาวํ
ถตุวา เอกทิวสํ มหาภิกฺขุสงฺฆปริวฺโต จาริกํ จรณฺโต มคฺคา
โอกฺกมฺม ตสฺส วสนฺนุจฺจานาสนฺเน อถฺยตฺรสมิ รุกฺขมฺมุเล นิสิทิ ๖
นนุโท สตถุ สนฺติกํ คนตุวา วนฺทิตฺวา ปฏิสนฺถารํ กตฺวา สตถารํ
นิมนฺเตตฺวา สตฺตาหํ พุทฺธปฺปมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปณฺตีตํ
ปญจโครสทานํ อทาสิ ๖ สตฺตเม ทิวเส สตถา อนุโมทนํ กตฺวา
ทานกถาทีเกทํ อนุปฺพุพิกถํ กเถสิ ๖ กถาปริโยसानเน นนุทโคปาลโก
โสตาปตฺติผลे ปตฺธิจฺจาย สตถุ ปตฺตํ คเหตุวา สตถารํ อนุคจฺจนฺโต
ทฺวํ คนตุวา “ตฺธิจฺจ อฺปาสกาติ นีวตฺติยมาโน วนฺทิตฺวา นีวตฺติ ๖
ถ นํ เอโก ลุทฺธโก วิชฺฌิตฺวา มาเรสิ ๖ ปจฺจโต อากจฺจนฺตา
ภิกฺขุ ทิสฺวา คนตุวา สตถารํ อาหํสุ “นนุโท ฆนฺเต โคปาลโก

ตุ่มหากั อิธาคตตตตา มหาทานัน ทตฺวา อนุคนตฺวา นิวตฺตนโต
 มาริตฺ; สเจ ตุมฺเห นาคจฺฉิสฺสธ, นาสฺส มรณํ อภวิสฺสาติ ฯ
 สตฺถา “ภิกฺขเว มยฺ อากเตปฺปี อนนาคเตปฺปี, ตสฺส จตฺสฺโส ทิสฺสา
 จตฺสฺโส อนุทิสฺสา คจฺฉนตฺสสาปฺปี, มรณโต มุจฺจนฺปาโย นาม นตฺถิ;
 ยํ ทิ เนว โจรฺรา น เวรีโน กโรนฺติ, ตํ อิมํ สฺส ตตฺตานํ อนุโต
 ปวตฺตํ มิจฺฉาปณฺนิหิตํ จิตฺตเมว กโรตฺตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

“ทิสฺโส ทิสฺสํ ยนฺตํ กยฺริรา เวรี วา ปน เวรีนํ
 มิจฺฉาปณฺนิหิตํ จิตฺตํ ปาปฺปิโย นํ ตโต กเรติ ฯ

ตตฺถ ทิสฺโส ทิสฺสนฺติ: โจรโร โจรํ ฯ ทิสฺสวาติ ปาจเสสฺโส, ยนฺตํ
 กยฺริราติ: ยนฺตํ ตสฺส อนนยพฺยสนฺนํ กเรยฺย ฯ ทุตฺติยปฺเทปฺปี เอเสว นโย ฯ
 อิํ วุตฺตํ โหติ “เอโก เอกสฺส มิตฺตทพฺภิกฺโขโร ปุตฺตทวารเขตฺตวตฺถุ-
 โคมทิสฺสาทิสฺส อปฺรชฺฉนฺโต, ยสฺส อปฺรชฺฉนฺติ, ตํปฺปี ตเถว อตฺตนิ
 อปฺรชฺฉนฺตํ โจรํ ทิสฺสวา, เวรี วา ปน เกนจิทฺเทว การณฺน
 พนฺธเวรี เวรี ทิสฺสวา, อตฺตโน กกฺขพฺตาย ทารุณตฺตาย, ยํ ตสฺส
 อนนยพฺยสนฺนํ กเรยฺย ปุตฺตทวารํ วา ตสฺส ปิเพยฺย เขตฺตาทินิ วา
 นาสฺเสยฺย ชีวิตา วา ปน นํ โวรโรเปยฺย, ทสฺสุ อกฺกุสลกมฺมปฺเถสุ
 มิจฺฉาจปิตฺตตฺตา มิจฺฉาปณฺนิหิตํ จิตฺตํ ปาปฺปิโย นํ ตโต กเร ตํ
 ปุริสํ ตโต การณฺโต ปาปตฺรํ กเรยฺย; วุตฺตปฺปกาโร ทิ ทิสฺโส วา
 เวรี วา ทิสฺสสฺส วา เวรีโน วา อิมสฺสมิเยว อตฺตภาเว ทุกฺขํ วา
 อฺปปาเทยฺย ชีวิตกฺขยํ วา กเรยฺย อิํ ปน อกฺกุสลกมฺมปฺเถสุ
 มิจฺฉาจปิตฺตํ จิตฺตํ ทิฏฺฐเจปฺปี ธมฺเม อนนยพฺยสนฺนํ ปาเปติ อตฺตภาว-
 สหสฺเสสุปิ จตฺตุสุ อปาเยสุ จิปิตฺวา สีสํ อุกฺกจิปิตฺตํ น เทตฺตีติ ฯ

เทสนามาเน พหู โสตาปตติผลาทีนิ ปตฺตา, มหาชนสฺส
สาตฺถิกา เทสฺนา ชาตา ฯ อุปาสเกน ปน ภวนฺตเร กตฺถิ กมฺมํ
ภิกฺขุหิ น ปุจฺจิตฺ, ตสฺมา สตฺถารา น กถิตฺนฺติ ฯ
นฺนทโคपालก วตฺถุ ฯ
